

Dit deel completeert de Engelse vertaling van de Oud-Egyptische sarcofaagteksten. Het komt overeen met deel VII van de uitgave van de Egyptische tekst van de Buck, bestaande uit spreuken 788-1185. Voor de student religie en mythologie vormen de spreuken 1029-1185 het belangrijkste deel. Deze beschrijven een compositie die geleerden al sinds de publicatie van Schack-Schackenborgs *Das Buch von den Zwei Wegen des seligen Toten* in 1903 heeft geïnteresseerd. Maar de waarde van de sarcofaagteksten als geheel ligt niet alleen in hun religieuze en mythologische inhoud, hoewel die natuurlijk wel hun grootste belang voor de lezer verklaart.

Ze werpen ook licht, zij het een zwak en flikkerend licht, op andere aspecten van het oude Egyptische leven. Er zijn spreuken die duidelijk zijn aangepast of ontleend aan de rituelen rond de dood of troonsbestijging van de koning, ten behoeve van de doden; voor wie geïnteresseerd is in de oude botenbouw, zijn er verwijzingen naar de constructie van kano's van riet, samen met lange lijsten van de onderdelen van een zeilboot en de bijbehorende uitrusting, waarvan de termen te vinden zijn in Index VI aan het einde van dit boek. Er zijn ook spreuken die betrekking hebben op visnetten en hun uitrusting, of op de bereiding van de vangst voor consumptie; één spreuk gaat zelfs over verschillende soorten geweven stof. Bij het interpreteren van dergelijke teksten is de grootste hindernis voor de vertaler onze onwetendheid over de betekenis van zoveel Egyptische technische termen; soms kan de context of een inherente waarschijnlijkheid een aanwijzing geven voor de betekenis, maar te vaak moet de aspirant-interpretator de poging staken.

De filologie van de Kistteksten biedt een breed onderzoeksgebied. Omdat ze zich bevinden tussen het Oud-Egyptisch enerzijds en het klassieke literaire idioom anderzijds, zijn er constructies en gebruiken te vinden die naar beide fasen van de taal verwijzen, maar er is een tendens dat het oudere element overheerst. Zo worden de oudere onafhankelijke voornaamwoorden *lwt*, *swt* (zeer zelden ook *stt*) verkozen boven het ntf-paradigma, hoewel dat ook aanwezig is; het weglaten van de zwakke eindradicaal in de prospectieve tijd van infirmae-woordvoeren komt veel voor; de vroegere combinatie *hJym* 'naar beneden gaan in' concurreert op gelijke voet met de latere *hJy r*; en misschien wel het meest significant van alles is dat de negatieve constructie *n srjm.f*, gebruikt met betrekking tot de toekomstige tijd, veel vaker voorkomt dan de klassieke *nn srjm.f*.

In de spelling blijft het onderscheid tussen *z* en *s* grotendeels behouden, ook al is het duidelijk dat ze in de spraak vrijwel volledig zijn samengesmolten; eveneens wordt het onderscheid tussen *t* en *i* vrij consistent aangehouden, en hetzelfde geldt voor *d* en *rj*, hoewel er in beide gevallen uitzonderingen zijn. Er komen ook gevallen van cryptisch schrift voor, terwijl er

nogal wat nieuwe woorden in onze woordenboeken moeten worden opgenomen, en het grammaticale gebruik biedt een vruchtbaar onderzoeksgebied.

Geen enkele taak zoals de zojuist voltooide zou in isolement tot stand kunnen komen, zonder de sympathie en steun van collega's. Daarom wil ik nogmaals mijn diepe waardering uitspreken voor de hulp en aanmoediging die ik van alle kanten heb ontvangen, in het bijzonder van professor Harry Smith, de heer C. H. S. Spaul, dr. David Dixon en de heer Adrian Phillips van Aris and Phillips Ltd., aan wie de zware taak van het drukken van deze drie delen is toevertrouwd. Ook wil ik nogmaals mijn dankbaarheid uitspreken voor de genereuze bijdrage van de Sir Alan

Gardiner Settlement for Egyptological Purposes en het Comité van de British Academy, die het mogelijk hebben gemaakt deze delen te publiceren tegen een, voor deze tijd, bescheiden prijs.

R. O. Faulkner, Woodbridge, Suffolk, September 1977.